

Sygn. akt XXVIII C 9745/23

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2023 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia (del.) Anna Głuszak

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2023 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. K., J. K.

przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

o ustalenie i zapłatę,

w przedmiocie wniosku o zabezpieczenie,

postanawia:

zabezpieczyć powództwo powodów przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą w W. o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego wynikającego z umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF, zawartej pomiędzy J. K., E. K., a (...) Bank S.A. w K. – (...) Oddział w Ł., dnia 19 kwietnia 2007 roku, poprzez unormowanie praw i obowiązków stron polegające na zawieszeniu obowiązku spłaty przez powodów rat kredytu w wysokości i terminach wynikających z tej umowy, w okresie od dnia wydania niniejszego postanowienia do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w przedmiotowej sprawie,

oddalić wniosek w pozostałym zakresie.

sędzia Anna Głuszak

. Sygn. akt XXVIII C 9745/23

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 4 października 2023 r. (k. 116)

W przedmiotowej sprawie wniosek o udzielenie zabezpieczenia zasługiwał na uwzględnienie co do żądania zabezpieczenia roszczenia głównego o ustalenie nieważności umowy kredytu opisanego w pozwie, poprzez wstrzymanie obowiązku spłaty przez stronę powodową E. K. i J. K. rat kredytu w wysokości i terminach wynikających z tej umowy, w okresie od dnia wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ § 2 k.p.c.). Aby wniosek o udzielenie zabezpieczenia podlegał uwzględnieniu, muszą zostać spełnione łącznie obie wskazane przesłanki, a więc uprawdopodobnienie roszczenia oraz interesu prawnego. Roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli istnieje znaczna szansa jego istnienia. Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia wiąże się

z koniecznością uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone. Uprawdopodobnienie nie przesądza udowodnienia mogącego być podstawą do pozytywnego rozstrzygnięcia co do meritum sprawy. Drugą wymaganą kumulatywnie przez art. 730¹ k.p.c. podstawą zabezpieczenia jest interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes ten określa się jako obiektywną, w świetle obowiązujących przepisów, czyli wywołaną rzeczywistą koniecznością ochrony określonej sfery prawnej, potrzebę uzyskania orzeczenia sądowego o odpowiedniej treści, a jego brak uniemożliwi udzielenie uprawnionemu należytej ochrony prawnej (por. np. F. Zedler, Interes prawny jako podstawa zabezpieczenia roszczeń w postępowaniu cywilnym (w:) M. Jędrzejewska, T. Ereciński (red.), Studia z prawa postępowania cywilnego. Księga pamiątkowa ku czci Z. Resicha, Warszawa 1985, s. 325 i n.). Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę (art. 730¹ § 3 k.p.c.).

Zgodnie z art. 755 § 1 zd. 1 k.p.c., jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania (art. 755 § 1 pkt 1 k.p.c.).

Biorąc pod uwagę materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, Sąd uznał za uprawdopodobnione, że przedmiotowa umowa opisana w pozwie jest nieważna. Uprawomocnienie to wynika z istnienia w umowie postanowień, które pozwalają Bankowi na samodzielne i swobodne kształtowanie wysokości świadczenia należnego od kredytobiorcy. Do rozliczenia transakcji wypłaty i spłat kredytu stosowane są odpowiednio kursy kupna/sprzedaży walut zgodnie z tabelą kursów dla waluty CHF, obowiązującą w banku w momencie wypłaty/spłaty kredytu. Umowa nie określała zasad ustalania tych kursów przez Bank. Nie wiadomo zatem, jakimi kryteriami pozwany Bank kierował się, ustalając własne kursy w tworzonej przez siebie tabeli kursowej. Zostało uprawdopodobnione dokumentami załączonymi do pozwu, że druga strona umowy tj. kredytobiorca, nie miała możliwości zweryfikowania tego, w jaki sposób kursy walut zostały ustalone przez Bank. Takie ukształtowanie postanowień umownych oznaczałoby zatem, iż wyłącznie jednej stronie umowy przyznano nieograniczone uprawnienie do określenia wysokości kursów waluty, na podstawie których ustalone miało być zarówno saldo kredytu jak i wysokość rat. Umowa taka byłaby sprzeczna z art. 353¹ k.c., naruszając naturę zobowiązania, przy czym stosownie do uchwały Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 40/22 sankcją za naruszenie powyższego przepisu wobec konsumenta jest bezskuteczność kwestionanych postanowień umownych zgodnie z art. 385¹ k.c.

W ocenie Sądu strona powodowa na tym etapie postępowania uprawdopodobniła, że kwestionowane przez nią postanowienia umowy kredytu stanowią postanowienia niedozwolone, a więc uprawdopodobniła, że są wobec niej bezskuteczne i że konsekwencją wyeliminowania z umowy tych postanowień, jest upadek całej umowy. Sąd ocenił, że strona powodowa uprawdopodobniła istnienie interesu prawnego w zgłoszeniu żądania o ustalenie (art. 189 k.p.c.). Rozstrzygnięcie bowiem żądania o ustalenie spowoduje ustanie niepewności stanu prawnego pomiędzy stronami, dotyczącego ważności przedmiotowej umowy kredytu. Wskazać należy, że interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Celem zabezpieczenia jest udzielenie tymczasowej ochrony prawnej podmiotom potrzebującym, interes prawny istnieje w przypadku, gdy zachodzi potrzeba zapewnienia uprawnionemu "należytej ochrony prawnej", zanim uzyska on ochronę definitywną (ostateczną), czyli zanim zostanie osiągnięty cel postępowania w sprawie, w związku, z którym następuje udzielenie zabezpieczenia. Z kolei "należyta ochrona prawna" polega na usunięciu naruszenia albo zagrożenia naruszenia praw uprawnionego (por.: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 lipca 2013 roku, w sprawie I ACz 1182/13, LEX nr 1342337; postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 08 lutego 2013 roku, w sprawie I ACz 181/13, LEX nr 1283522).

(wniosek o zabezpieczenie k. 5-5v)

Zgodnie z art. 755 § 2¹ k.p.c., przepisu art. 731 k.p.c. nie stosuje się, jeżeli zabezpieczenie jest konieczne dla odwrócenia grożącej szkody lub innych niekorzystnych dla uprawnionego skutków. Sąd ocenił, że zabezpieczenie roszczenia o ustalenie nieważności przedmiotowej umowy kredytu, jest konieczne dla odwrócenia niekorzystnych skutków dla strony powodowej (art. 755 § 2¹ k.p.c.). Zauważyć należy, iż w przypadku ustalenia, że umowa kredytu jest nieważna, strony zobowiązane będą do zwrotu wzajemnych świadczeń. Natomiast z twierdzeń pozwu i załączonych do niego dokumentów wynika, że **łącznie wartość wpłat z tytułu przedmiotowej umowy dokonanych przez stronę powodową, przekroczyła już kwotę wypłaconego przez Bank kredytu**. Kwota kredytu: 238 629,65 zł., strona powodowa spłaciła kwotę 268 150,07 zł (zaświadczenie z banku k. 98, 99-100, stanowisko powodów w pozwie k. 13 i k. 15).

Okoliczność, że wskutek dalszego wykonywania umowy należność strony powodowej będzie narastać - w sytuacji uprawdopodobnienia roszczenia pozwu o ustalenie nieważności umowy, przy jednoczesnym znacznym obciążeniu miesięcznymi ratami – stanowi to w ocenie Sądu Okręgowego poważne utrudnienie osiągnięcia celu postępowania (tym samym Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w postanowieniu z dnia 1 kwietnia 2020 r., sygn. akt VI ACz 1137/19).

W konsekwencji powyższego, zabezpieczenie poprzez wstrzymanie obowiązku dokonywania spłaty rat kredytu przez stronę powodową w wysokościach i terminach określonych przedmiotową umową kredytu w okresie od dnia wydania postanowienia o zabezpieczeniu do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w przedmiotowej sprawie, w sposób dostateczny zabezpieczy interesy strony powodowej w toku postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

sędzia Anna Głuszak

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

Warszawa, dnia 2.11.2023 r.

sędzia Anna Głuszak